

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **T. T. L. N.**, zastoupená Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem S. K. Neumanna 2052, Varnsdorf, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 11. 2020, č. j. 42 Az 2/2020 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 30. 11. 2020, č. j. 42 Az 2/2020 – 31, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2019, č. j. OAM-731/ZA-ZA12-HA13-2019. Tímto rozhodnutím nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o azylu*“).

[2] Při posuzování věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobkyně dne 14. 8. 2019 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. V ní uvedla, že je vietnamské národnosti, bez náboženského vyznání a není členkou žádné politické strany a nikdy se politicky neangažovala. Dále uvedla, že je svobodná, ale má dva nezletilé syny a přítele. První syn (narozený v roce 2011) žije s rodiči jejího bývalého přítele ve Vietnamu a druhý syn (narozený v roce 2019) žije s ní a jejím přítelem, jeho otcem, ve společné domácnosti v České republice, neboť zde oba mají povolení k trvalému pobytu. Jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že žije v České republice s přítelem, s nímž má malého syna. Chce, aby její dítě mělo otce i matku, a dále dodala, že ve Vietnamu je bída a nezaměstnanost.

[3] V pohovoru ke své žádosti pak žalobkyně uvedla, že z Vietnamu do ČR odjela v roce 2002, neboť její otec chtěl, aby zde studovala. Do Vietnamu pak vždy bez problémů vycestovala, a to celkem třikrát. Ve Vietnamu stále žije její matka a sestry. Povolení k pobytu na území ČR jí bylo zrušeno dne 15. 7. 2019, neboť byla odsouzena za pomoc při páčání trestného činu spočívajícího v neoprávněné výrobě drog. Z vězení, v němž si odpykávala trest za tento trestný čin, byla propuštěna dne 10. 8. 2018, pak si našla práci jako prodavačka v bistru a nyní je doma s malým synem a stará se o domácnost. Pobyt v ČR si nemůže legalizovat jiným způsobem, a proto podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. V návratu do Vietnamu jí nic nebrání, ale vrátit se tam nechce.

[4] Krajský soud poukázal na to, že veškeré žalobkyní tvrzené skutečnosti v žalobě se vztahují výhradně k neudělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany. V námitce týkající se neudělení humanitárního azylu žalobkyně uvedla, že v ČR žije se svým synem a jeho otcem ve společné domácnosti, a chce, aby jejího vychovávali oba rodiče. Na to krajský soud reagoval tak, že humanitární azyl představuje výjimečný institut, neboť připadá v úvahu pouze tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a to výlučně v případě hodného zvláštního zřetele (např. vysoký věk žadatelů o mezinárodní ochranu, zdravotní stav u osob zvláště těžce postižených nebo nemocných či u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou). Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalovaný o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Krajský soud tak v řízení o žalobě přezkoumává, zda žalovaný svou správní úvahu přezkoumatelným způsobem odůvodnil a zda nedošlo z jeho strany ke svévoli; žádné takové pochybení krajský soud neshledal a konstatoval, že žalovaný při zohlednění žalobkyní tvrzených skutečností v její žádosti řádně odůvodnil, proč jí neuděluje humanitární azyl. Ani rodinné vazby žalobkyně na území České republiky nemohou dle krajského soudu založit důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, přičemž v této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se touto otázkou zabývala.

[5] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v tom, že se krajský soud odklonil od své dosavadní judikatury i od závěrů rozhodnutí Nejvyššího správního soudu k požadované intenzitě odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Rovněž tvrdí, že krajský soud nerespektoval judikaturu zabývající se důkazním břemenem na straně žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu a požadovanou intenzitou hrozby nebezpečí závažné újmy dle tohoto zákonného ustanovení. Žádná konkrétní soudní rozhodnutí, od nichž se měl krajský soud odchýlit, však stěžovatelka neuvádí.

[6] Stěžovatelka namítá, že krajský soud se „*kvalitativně relevantně*“ nevypořádal se žalobními námitkami, neboť jen převzal argumentaci žalovaného; napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný. Zejména se dostatečně nezabýval námitkou, že žalovaný neúplně zjistil skutkový stav věci a dospěl k nesprávnému závěru, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Dále obecně uvádí, že žalovaný vybočil z mezí správního uvážení při posuzování jí tvrzených důvodů pro udělení humanitárního azylu (v této souvislosti cituje z judikatury správních soudů

pokračování

k otázce humanitárního azylu), a domnívá se, že krajský soud měl pro tuto vadu rozhodnutí žalovaného zrušit. Nakonec stěžovatelka brojí proti posouzení žalobní námitky týkající se neudělení doplňkové ochrany, neboť jí tato forma mezinárodní ochrany měla být přiznána s ohledem na existenci rodinných vazeb na území ČR.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí, případně odmítnutí. Uvádí, že stěžovatelka se snaží žádostí o mezinárodní ochranu legalizovat svůj pobyt na území ČR, ačkoli k tomu slouží pobytové tituly dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

[8] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel se zabývat její přijatelností. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., ve znění účinném od 13. 10. 2015 do 31. 3. 2021, totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[9] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna zmiňovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[10] V projednávané věci spatřuje stěžovatelka přijatelnost kasační stížnosti v tom, že se krajský soud odchýlil od judikatury Nejvyššího správního soudu k otázce posuzování požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a rovněž nerespektoval judikaturu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu; nespecifikovala však rozhodnutí, s nimiž jsou závěry napadeného rozsudku v rozporu. Tvrzený důvod přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud neshledal (viz odstavce [11] a [12] níže).

[11] Co se týče azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, stěžovatelka v žalobě neuplatnila žádnou námitku, kterou by brojila proti neudělení mezinárodní ochrany dle tohoto zákonného ustanovení. Logicky tedy ani krajský soud se v napadeném rozsudku tímto azylovým důvodem podrobně nezabýval a jen stručně konstatoval, že za azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat snahu stěžovatelky o legalizaci pobytu na území ČR. Tento závěr je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která dlouhodobě odmítá snahu o legalizaci pobytu cizince prostřednictvím institutů azylového práva (viz např. rozsudky ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 – 60, či ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44, č. 397/2004 Sb. NSS). Pro úplnost lze dodat, že pokud se krajský soud požadovanou intenzitou odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu vůbec nezabýval, neboť stěžovatelka takovou námitku v žalobě neuplatnila (stejně tak žádné okolnosti svědčící

o existenci strachu z pronásledování ve Vietnamu netvrdila ve správním řízení), nemohl se ani ve svých závěrech odchýlit od relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu.

[12] K tvrzenému nerespektování judikatury Nejvyššího správního soudu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu lze uvést, že krajský soud vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, která se touto problematikou zabývala (viz rozsudky ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69, či ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71).

[13] Stěžovatelka v kasační stížnosti nepředestřela žádnou jinou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. Konečně stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla žádná tvrzení, která by bylo možné kvalifikovat jako zásadní pochybení krajského soudu ve smyslu citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 13/2006 – 39.

[14] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. září 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu